

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Rudolf Steiner-Skolen i Århus:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 751062	Skolens navn: Rudolf Steiner-Skolen i Århus
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Kjeld Læssøe

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
09-10-2019	8.	historie	Humanistiske fag	Kjeld Læssøe
09-10-2019	3.	orkester	Praktiske/musiske fag	Kjeld Læssøe
09-10-2019	6.	idræt	Praktiske/musiske fag	Kjeld Læssøe
09-10-2019	5.	engelsk	Humanistiske fag	Kjeld Læssøe
19-11-2019	9.	kemi	Naturfag	Kjeld Læssøe
29-01-2020	9.	matematik	Naturfag	Kjeld Læssøe
29-01-2020	1.	tysk	Humanistiske fag	Kjeld Læssøe
29-01-2020	1.	musik	Praktiske/musiske fag	Kjeld Læssøe
29-01-2020	6.	klassens time	Humanistiske fag	Kjeld Læssøe
24-04-2020	5.	botanik	Naturfag	Kjeld Læssøe
24-04-2020	5.	regning	Naturfag	Kjeld Læssøe
24-04-2020	5.	dansk	Humanistiske fag	Kjeld Læssøe

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Inden mine tilsynsbesøg meddeler jeg skoleleder dato og program for mine besøg. Som hovedregel drøfter jeg efter hvert tilsyn i en klasse mine observationer med den pågældende lærer. Planerne for undervisningen, niveauet og undervisningsmaterialer er faste punkter i disse drøftelser. Derudover vil vi ofte komme omkring områder som evaluering, trivsel, inklusion, undervisningsdifferentiering, læringsstile og variation i undervisningen.

Samtaler med ledelsen

Har holdt møde med ledelsen den 19. november 2019. Ud over en gensidig feedback omkring tilsynet drøftede vi områderne: årsplaner, undervisningsplaner, elevrådet, svømmeundervisningen, historieundervisningen og donationer.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg bygger min vurdering på observationer af undervisningen, samtaler med lærere og skoleledelsen, vurdering af undervisningsmateriale og undervisnings- og årsplaner sammenholdt med Fælles Mål. Jeg har været grundigt inde omkring alle tre fagområder i de fire år, jeg har haft tilsyn med skolen. Med hensyn til skolens planer for undervisningen, så følger skolen ikke ministeriets Fælles mål, men laver sine egne undervisningsplaner.

Eksempel på undervisning inden for det humanistiske fagområde:

Tysk i 1. klasse.

I skolens fagplan for tysk lægges der vægt på at eleverne møder sproget igennem leg, sang, remser og recitation på tysk. Hermed opbygges et mindre ordforråd fra de nære omgivelser.

Timen starter med to recitationer efterfulgt af to sange, begge på tysk. Eleverne er godt med, udtaler ordene højt og med flot udtale. Derefter gennemfører klassen med sang og skuespil "Tornerose var et vakkert barn" på tysk, efterfulgt af en anden leg udført på tysk. Også stort engagement og god udtale. Timen slutter med recitation på tysk. Imponerende tyskundervisning med motiverede og dygtige elever. Undervisningen lægger sig godt op ad skolens undervisningsplan for faget og står fint mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

Eksempel på undervisning inden for det naturfaglige fagområde:

Kemi i 9. kl.

Klassen har pt i en 3-ugers periode organisk kemi i hovedfag. Det vil sige 2 lektioner hver dag i 3 uger. Dagen før havde de målt lungekapaciteten på alle elever ved at måle mængden af udåndingsluft. Klassens gennemsnit opdelt på drenge og piger blev sammenlignet med landsgennemsnittet, og viste sig at matche her.

Derefter gik klassen i kemilokalet, hvor læreren lavede to forsøg. I første forsøg, blev en elevs udåndingsluft undersøgt ved, at den blev sendt gennem kalkhydroxid, I og med at denne væske blev hvid ved gennemblæsningen påviste læreren, at udåndingsluften indeholdt kuldioxid. Ved andet forsøg forkullede man træspåner i et lukket rum. I denne proces udvikledes en gas. Hydrogenet i denne gas blev påvist ved at den kunne antændes da den fik kontakt med luften i lokalet. De øvrige produkter tjære og kul blev også påvist. Eleverne noterede i deres kladdehæfter undervejs og tegnede opstillingen. Efterfølgende skriver læreren den kemiske proces på tavlen, som også nedskrives af eleverne. Endvidere gennemgår læreren henholdsvis luftens og udåndingens indhold af de forskellige bestanddele.

Timen slutter med at eleverne indskiver forsøgene i deres periodehæfter (indskrivning). Endvidere samler læreren op på nogle skemaer, som eleverne har udfyldt omkring deres sukkerforbrug. Planen er at sammenligne dette med landsgennemsnittet.

Undervisningen står fint mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

Eksempel på undervisning inden for det praktisk-musiske fagområde:

Idræt i 6. klasse.

Sidste gang inden efterårsferien. Eleverne valgte selv aktivitet. Forslag fra dem nedskrives af lærer. Dreng og pige vælger en dreng og en pige, som prioriterer forslagene. Mens disse to arbejder spiller klassen stikbold. Stor aktivitet og engagement. For at undgå problemet med at blive valgt sidst og dermed den udstillelse dette kunne medføre, havde læreren en procedure for dette valg, hvor problemet ikke opstod. Derefter fulgte 3 aktiviteter, som på hver deres måde trænede bl.a. hurtighed, teknik og samarbejde, herunder en simpel løsningsmodel, eleverne brugte, når der var en tvist mellem dem.

En godt gennemtænkt og styret undervisning med god elevinddragelse, godt flow og på et niveau, som fint står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

Eksempel på undervisning i matematik i 9. kl.

Klassen har kombinatorik. Klassen udfylder sammen med læreren et skema, som læreren kalder et talfølgeskema.

Hver linje har en bestemt opskrift. I fællesskab skal man så udregne den konkrete formel for den pågældende linje. F.eks. $x=n$ i anden, eller $x=2n-1$. Eleverne er godt med. Læreren skriver på tavlen og eleverne noterer i deres hæfter. Læreren skifter til at begynde at gennemgå "figurerede tal". I det ligger tal, som kan beskrives via figurer. "Kvadrattal" gennemgås og "trekanttal" påbegyndes. Disse illustrative visuelle udtryk kobles til skemaets rækker af tal. Undervisningen ligger inden for skolens undervisningsplan for faget, og ud fra mine observationer og efterfølgende samtale med læreren vurderer jeg, at niveauet står med med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

Se bemærkninger under Det humanistiske fagområde.

Eksempel på undervisning i historie i 8. kl.:

Emnet var Napoleon. Meget indlevende råbte klassen i kor et opråb fra den franske revolution, hvorefter man repeterede stoffet fra sidst. Det handlede om egenskaber og adfærd ved Napoleon og sejre og nederlag. Eleverne går derefter i gang med at skrive en sammenhængende hver især og give det en overskrift. Læreren fortæller nu videre mens eleverne tager notater. Handler bl.a. om de store slag, herunder angrebet på Rusland, hvordan Napoleon indsætter generaler og familiemedlemmer som statsoverhoveder rundt om i Europa. Eleverne følger fint med.

Historieundervisningen på skolen har i et par år været et af mine fokuspunkter.

Derfor her jeg haft spændende drøftelser af historieundervisningen med både lærere og ledelse. Vi har blandt andet drøftet, hvordan man kan inddrage kildekritik (jvf. skolens undervisningsplan i faget), når undervisningsformen i høj grad bygger på lærerens mundtlige fortælling. Som tilsynsførende er det glædeligt, at skolen lytter til mine bud på, hvordan undervisningen kan forbedres. For eksempel er en af lærerne i gang med at

forberede et forløb i kildekritik ud fra emnet Slaget på Reden. Det kan i denne forbindelse også nævnes, at ledelsen på mit initiativ har besluttet at følgende skal med i målsætningen for historieundervisningen i 9. klasse: "At eleven kan redegøre for sammenhængen mellem fortidstolkningen, nutidsforståelser og fremtidsforventninger."

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg oplever en skole, der i ord og handling har fokus på såvel elevernes faglighed som deres mere almene og personlige dannelse. Skolens samlede undervisningstilbud står fint mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

I forhold til skolens beskrivelser på hjemmesiden og dens praksis lever den fint op til bestemmelserne om frihed og folkestyre. I skolens værdigrundlag fremgår det, at den arbejder på at udvikle børnenes sociale og moralske kompetencer, at vække deres friheds- og ansvarsfølelse og bibringe dem en respekt for mangfoldighed. Samtidig oplever jeg, at omgangsformen eleverne imellem og mellem elever og voksne er venlig og imødekommende og præget af en gensidig respekt. Eleverne opfordres til både at ytre sig og at lytte og respondere respektfuldt på andres ytringer. Alt dette harmonerer også godt med bekendtgørelsens krav om, at skolen skal forberede eleverne til at leve i et samfund med demokrati, frihed og folkestyre og ligestilling mellem kønnene.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Se under "Frihed og folkestyre".

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Se under "Frihed og folkestyre".

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Se under "Frihed og folkestyre".

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har i dette skoleår nedsat et nyt elevråd, som i forhold til tidligere kommer til at fungere mere selvstændigt end de forrige. Det er for klasserne 9. 10. 1. HF og 2. HF. På et møde møde mellem undertegnede og tre repræsentanter - som var valgt 1½ måned før - havde de flere gode bud på, hvad de ønskede at elevrådet kunne arbejde med og var samtidig meget optaget af at finde en mødestruktur, som fungerede. Samtidig havde de lavet deres første vedtægter og var gået i gang med at udarbejde et årshjul for elevrådet, herunder opstille deres vision. Ledelsen vil undersøge mulighederne for at danne elevråd for årgangene 5. - 8. klasse.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Jeg oplever en særdeles veldrevet skole med motiverede børn og voksne, der mødes i en tryk atmosfære af gensidig respekt. Skolens undervisning står fint mål med, hvad man kan forvente at få i folkeskolen.

Det bemærkes samtidig herfra, at både lærere og ledelse er meget lydhøre overfor den feedback jeg giver omkring undervisning og planerne for denne.